

МАРЦЕЛЯК О. В.,

доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України,
завідувач кафедри конституційного права
(Київський національний університет
імені Тараса Шевченка)

**РЕЦЕНЗІЯ НА МОНОГРАФІЮ С.М. МЕЛЬНИЧУК «ПРАВОВІ
ФОРМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФУНКЦІЙ СУЧАСНОЇ ДЕРЖАВИ УКРАЇНА:
ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА»¹**

У період трансформаційних змін державно-правового життя поява досліджень, які відображають теоретичні й практичні аспекти функціонування сучасної держави, є своєчасною та важливою подією в науковому світі. Концептуальне осмислення реалізації функцій сучасної держави в правових формах на шляху побудови демократичної, правової, соціальної держави в Україні набуває беззаперечної актуальності та є відповіддю на виклики сьогодення. Адже процеси формування такої моделі держави є непростими й потребують глибокого теоретичного аналізу.

Варто зауважити, що питання, пов'язані з правовими формами реалізації функцій сучасної держави Україна, є малодослідженими та мають фрагментарний характер як у вітчизняній, так і в зарубіжній юридичній науці.

У цьому контексті монографію С.М. Мельничук «Правові форми реалізації функцій сучасної держави Україна: загальнотеоретична характеристика» можна вважати вагомим внеском у юридичну науку, який покликаний заповнити існуючі прогалини. Монографія є першою науковою роботою такого рівня.

Автор звертається до з'ясування складного й водночас важливого питання реалізації функцій сучасної держави Україна шляхом формування збалансованої та логічної структури роботи. Монографія складається із чотирьох розділів, у яких обґрунтовано теоретичні основи правових форм реалізації функцій сучасної держави Україна, правотворчі форми реалізації її функцій, зокрема інтерпретаційно-правової та правозастосовної, а також запропоновано рекомендації щодо способів удосконалення цих правових форм і сформовано концепцію правових форм реалізації функцій сучасної держави Україна.

Заслуговує на увагу стратегія дослідження визначеної проблематики. Насамперед автор виявляє еволюційні зміни в розумінні функцій держави, аргументує як зміни в доктринальних уявленнях про державу, її мету, завдання й функції під впливом глобалізаційних та інтеграційних процесів, так і взаємопов'язаність цих явищ між собою та з правовими формами реалізації функцій сучасної держави, їх зумовленість моделлю (політико-юридичним ідеалом) сучасної держави Україна. Такий науковий підхід є логічним і виправданим, оскільки він започаткував формування основних концептуальних положень роботи.

Зміст другого розділу формує уявлення про правову природу правотворчої форми реалізації функцій сучасної держави Україна, у тому числі основних її видів, зокрема законотворчої, підзаконної, нормативно-договірної, а також розкриває їх роль у реалізації функцій сучасної держави та реальний стан із властивими недоліками й перспективні способи їх удосконалення.

У третьому розділі увага зосереджується на інтерпретаційно-правовій формі, особливе місце якої зумовлене реальною потребою у формуванні й об'єктивації однотипних правил-роз'яснень змісту функцій сучасної держави. Вказується на недостатність сучасних можливостей такої правової форми через їх необґрунтоване законодавче звуження, а також

¹ Мельничук С.М. Правові форми реалізації функцій сучасної держави Україна: загальнотеоретична характеристика: монографія. Івано-Франківськ, 2018. 436 с.

на потребу у формалізації техніко-технологічних вимог як до самої форми, так і до її результатів з огляду на відсутність контролю за ними на національному рівні.

Четвертий розділ присвячений правозастосовній формі та її видам, зокрема виконавчо-регулятивній, правоохоронній, судовій, контрольній. Нині практично всі правозастосовні форми реалізації функцій сучасної держави Україна піддані трансформаційним змінам, результативність яких проявляється тією чи іншою. Автор не тільки проаналізувала їх і виявила відхилення від запланованого результату, а й запропонувала аргументовані способи їх удосконалення та вирівнювання ситуації.

Загалом зміст рецензованої монографії свідчить про глибоку обізнаність автора з теоретичними та практичними аспектами функціонування сучасної держави, а також про високий ступінь новаційного наукового потенціалу, закладеного в дослідженні. Адже така робота розширює межі наукових розвідок і відкриває нові шляхи щодо осмислення державно-правових явищ.

Монографія є завершеним науковим дослідженням, виконаним на актуальну й водночас складну тему, беззаперечно має наукову та практичну цінність. Упровадження викладених пропозицій дасть змогу вдосконалити правові форми реалізації функцій сучасної держави Україна, сприятиме ефективному державотворенню в ній.

